

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
з дисципліни " Державне та регіональне управління "
для студентів напрямку підготовки «Економіка», «Менеджмент»
З курсу заочної форми навчання

Київ 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
з дисципліни " Державне та регіональне управління "
для студентів напрямку підготовки «Економіка», «Менеджмент»
3 курсу заочної форми навчання

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри публічного
управління, менеджменту та
маркетингу

(протокол № 11 від 31. 05. 2026 р.)

Київ 2026

УДК 35.075.5 (07)

Білоус Я.Ю. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Державне та регіональне управління» (для студентів напрямку підготовки «Економіка», «Менеджмент» 3 курсу заочної форми навчання). Київ: СНУ ім. В. Даля, 2026. 15 с.

Укладач:

Білоус Я. Ю. – PhD, доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Рецензенти:

Бурко Я.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Кушал І.М. – к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Надані "Методичні вказівки" містять завдання до виконання контрольної роботи з дисципліни «Державне та регіональне управління». Наведені варіанти завдань та тем для підготовки контрольної роботи, а також рекомендований список літератури.

ВСТУП

Метою вивчення кредитного модуля (дисципліни) «Державне та регіональне управління» є формування у студентів здатностей: аналізувати сучасні проблеми розвитку та взаємодії державного і регіонального управління; володіти методами підготовки та реалізації управлінських рішень; визначати компоненти факторів зовнішнього оточення; розробляти моделі організаційно-регламентаційного (оргпроекування), інформаційного і комунікаційного забезпечення організації та її зв'язків із громадськістю;

орієнтуватися у законодавчих і нормативно-правових засадах діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Предмет вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» - зміст системи державного управління щодо забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина в діяльності державного апарату.

Основні завдання кредитного модуля «Державне та регіональне управління». Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- сутності і соціальної цінності державної влади як дієвого засобу організації спільної діяльності людей та їх колективів в умовах громадянського суспільства;
- теоретико-методологічних засад формування загальнодержавної та регіональної політики;
- закономірностей управління на державному та регіональному рівнях;
- особливостей державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- методичних й організаційних основ управління розвитком суспільства;
- моделей державного управління, вітчизняної системи та структури органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- об'єктивних законів суспільного розвитку;
- концептуальних засад реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрямів удосконалення управління національним і регіональним розвитком.

уміння:

- здійснювати технологію сучасної адміністративної діяльності;
- управляти колективами та контролювати виконання рішень;
- формулювати місію органу виконавчої влади або місцевого самоврядування;
- визначати реальну стратегію управління;
- досліджувати проблеми становлення і розвитку регіонального самоврядування в Україні;
- аналізувати концептуальні і конституційно-правові основи регіонального управління та його основних інститутів.

„Державне та регіональне управління”

Загальні вимога до виконання та оформлення контрольної роботи полягають перш за все у самостійному її виконанні. Перед виконанням контрольної роботи студенти повинні опрацювати відповідні літературні джерела, що стосуються теми роботи. Робота повинна виконуватися акуратно з дотриманням вимог, що визначаються діючими стандартами та практичною науково-технічної діяльності. Робота виконується державною мовою.

Робота повинна містити повну назву, найменування навчальної дисципліни., план, перелік використаної літератури. Текст роботи не повинен дублювати текст підручника або іншого літературного джерела. При необхідності цитування треба робити відповідні посилання.

В контрольній роботі повинні бути викладені основні теоретичні положення, які свідчили би про те, що студент засвоїв теоретичний матеріал рекомендованої літератури.

Контрольна робота складається з двох частин – **теоретичної, практичної та індивідуального завдання.**

Теоретична частина

Розкрийте два теоретичних питання згідно вашого варіанта (див. табл. 1).

Таблиця 1

Визначення переліку питань контрольних робіт

Перша літера прізвища	Номер за списком									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж, З	6, 9	4, 12	7, 16	2, 19	1, 11	3, 17	9, 14	8, 13	13, 21	22, 10
И, І, Ї, К, Л, М, Н, О, П, Р, С	2, 10	5, 4	8, 17	4, 20	9, 13	7, 16	1, 12	3, 19	22, 11	15, 18
Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я	3, 6	11, 15	1, 18	8, 21	4, 10	17, 20	2, 16	5, 9	7, 13	6, 12

Перелік питань контрольних робіт

1. Основні напрямки та завдання соціальної політики держави.
2. Значення розвитку рекреаційних територій для вирішення проблеми зайнятості населення.
3. Принципи створення та функціонування вільних економічних зон в зарубіжних країнах.
4. Теорія і практика функціонування вільних економічних зон в Україні.
5. Значення вільних економічних зон та методи управління ними.
6. Ресурсний потенціал регіону та його значення.
7. Основне призначення бюджетних субсидій та дотацій.
8. Роль місцевих бюджетів у вирішенні соціально-економічних проблем регіону.
9. Основні проблеми реалізації програм економічного і соціального розвитку регіонів.
10. Структура та головні показники програми економічного і соціального розвитку регіону.
11. Проблеми сучасної регіональної політики України.
12. Державне регіональне управління.
13. Досвід місцевого самоврядування в країнах ЄС.
14. Удосконалення регіональної структури економіки.

15. Державне управління у сфері оплати праці.
16. Державне управління ринку праці.
17. Державна політика у сфері регулювання умов праці.
18. Державна політика у сфері соціального захисту населення.
19. Державне управління сфери капітального будівництва та особливості регулювання житлового будівництва.
20. Особливості державного регулювання у транспортній галузі.
21. Державне регулювання земельних відносин.
22. Завдання державного управління розвитку промислового виробництва.

Практична частина

1. Надати коротку характеристику *установі** (2 сторінки).
2. Визначити місце та значення *установи** в системі державного регулювання економіки та планування розвитку територій (2-3 сторінки).

*Назви установ для аналізу

Перша літера Прізвища	Установа
А, Ф	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України
Б, Х	Міністерство енергетики України
В, Ц	Міністерство молоді та спорту України
Г, І, Ч	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України
Д, Ш	Міністерство цифрової трансформації України
Е, Є, Щ	Міністерство юстиції України
Ж, Ю	Міністерство внутрішніх справ України
З, Я	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
И, І, Ї, Й	Міністерство закордонних справ України
К	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України
Л	Міністерство культури та інформаційної політики України
М	Міністерство оборони України
Н	Міністерство освіти і науки України
О	Міністерство охорони здоров'я України
П	Міністерство розвитку громад та територій України
Р	Міністерство соціальної політики України
С	Міністерство у справах ветеранів України
Т	Міністерство економіки України
У	Міністерство фінансів України

Індивідуальне завдання

Варіант 1. Державне управління як системне суспільне явище

Соціальна природа поняття “державне управління”, його мета та зміст. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв’язок. Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об’єкт державного управління та предмет вивчення.

Варіант 2. Основні теорії державного управління

Економічна теорія держави. Теорія соціології(соціальна структура суспільства, соціальна мобільність). Теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування). Еволюція теорій про роль держави в розвитку економіки країни

Варіант 3. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук

Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методи вивчення державного та регіонального управління.

Варіант 4. Держава як суб’єкт управління суспільними процесами

Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми.

Варіант 5. Організаційна структура державного управління та її види

Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління. Унітарна та федеративна організація державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.

Варіант 6. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії.

Варіант 7. Державне управління соціальною сферою

Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.

Варіант 8. Державне управління в адміністративно-політичній сфері

Політика як наука, мистецтво і вид діяльності. Політика як наука, мистецтво та вид діяльності. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти реалізації. Національна безпека та державне управління.

Варіант 9. Державне управління у сфері культури та ідеології

Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Варіант 10. Законодавча влада та її функції

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.

Варіант 11. Роль виконавчої влади в державному управлінні

Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління.

Варіант 12. Судова влада у системі державного управління

Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.

Варіант 13. Сутність і види суспільного контролю за владою

Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Варіант 14. Сутність та специфіка регіонального управління

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика та політика територіально-адміністративних органів. Роль місцевого самоврядування у розвитку регіону.

Варіант 15. Основні напрями регіонального управління

Управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Варіант 16. Регіональне управління та місцеве самоврядування

Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади.

Варіант 17. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління

Історія формування центральних органів виконавчої влади і функціонування. Організаційна структура та завдання ЦОВВ, їх права, компетенція, функції.

Варіант 18. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади

Історичний аспект формування уряду України. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів України. Секретаріат Кабінету міністрів України, порядок формування, повноваження. Відповідальність Кабінету міністрів України. Акти Кабінету міністрів України.

Варіант 19. Міністерства, комітети та інші центральні органи виконавчої влади

Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.

Варіант 20. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади

Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.

Варіант 21. Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні

Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування.

Варіант 22. Місцеве самоврядування у міжнародних документах

Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Варіант 23. Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності

Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні

Варіант 24. Державна служба: функції, принципи та види організації

Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців. Проходження державної служби та управління державною службою. Атестація державних службовців. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.

Варіант 25. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні

Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Удосконалення механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни
„Державне та регіональне управління”

Виконав: студент гр. _____

П.І.Б.

№ у журналі _____

Перевірів(ла):

Київ – 20____

Список рекомендованої літератури

1. Державне та регіональне управління: конспект лекцій для студ. Менедж. спец. / Упоряд. О. А. Бондаренко, Н. Н. Губанова; за ред. проф. С. І. Архієреєва, доц. Н. Б. Решетняк. - Х.: НТУ "ХПІ", 2015. - 88 с.
2. Державна політика: підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. - К.: НАДУ, 2014. - 448 с.
3. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. - К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. - Т. 1. - 564 с.
4. 5. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. - К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2013. - Т. 2. - 324 с.
5. 8. Литвиненко В. І. Регіональна економіка: підручник / В. І. Литвиненко. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 384 с.
6. Законодавство України про місцеве самоврядування : зб. законодав. актів: за станом на 5 листоп. 2001 р. // Верхов. Рада України. - Офіц. вид. - К.: Парлам. вид-во, 2010.
7. Авер'янов В.Б. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В.Б. Авер'янов. - К.: Юстиніан, 2007. - 288 с
8. Воронкова В.Г Менеджмент в держаних організаціях : навч. посіб. / В.Г. Воронкова. - К.: Професіонал, 2009. - 256 с
9. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. - К. : Факт, 2008. - 384 с
10. Мельник А.Ф. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський. - К.: Знання, 2009. - 582 с
11. Круш П.В. Регіональне управління : навч. посіб. / П.В. Круш, О.О. Кожем'яченко. - К. : ЦУЛ, 2009.-248 с.
12. Желюк Т.Л. Державна служба : навч. посіб. / Т.Л. Желюк. - Луцьк : Професіонал, 2008. - 558 с.
13. Лазор О.Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посіб. / О.Д. Лазор. - К. : ЦУЛ, 2009.-432 с.
14. Оболенський О.Ю. Державне управління та державна служба : словник-довідник /О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2008. - 478 с.
15. Оболенський О.Ю. Державна служба : підручник / О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2007. - 472 с.
16. Ординський В.Л. Управління в органах виконавчої влади : навч. посіб. / В.Л. Ординський, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів. - К.: ЦУЛ, 2008. - 296 с.
17. Якубовський О.П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії монографія / О.П. Якубовський, Т.А. Бутирська. - О.: ОРІД НАДУ, 2010. - 196 с.

Методичне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
з дисципліни " Державне та регіональне управління "
для студентів напрямку підготовки «Економіка», «Менеджмент»
3 курсу заочної форми навчання

Укладач:
Яна Юріївна Білоус

Підписано до друку _____2026 р.
Формат 60 x 84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. 16,5. Обл.-вид. арк. 17,7.
Наклад 50 прим. Вид. № 3335. Заказ № 33(2021). Ціна вільна.

Видавництво
Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля
Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.03 р.
Адреса університета: вул. Іоанна Павла II, 17, м. Київ, 01042, Україна
E-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com